

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. XIV. An opiniones, ex quibus interuntur propositiones damnatæ, aut quæ ex his damnatis inferuntur, maneant damnatæ, aut antiquatæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

vna ex improbabilibus.

258. Vnde sic efformatur ratio-
natio. Multum minuitur doctoris au-
thoritas, quando merito timetur, an
opinio ab ipso tradita sit vna ex im-
probabilibus, aut ex tenuiter probabi-
libus: sed de eo qui non paucas opi-
niones tradidit improbables, aut te-
nuiter probabiles, merito timebitur,
an hæc aut illa sit ex improbabilibus,
aut tenuiter probabilibus: ergo eius
authoritas inde minuitur.

259. Confirmatur. Nam Au-
thor, qui ante decretum tradidit non
paucas opiniones, quæ tunc male au-
diebant apud Theologos, & quæ mo-
do damnatæ sunt, timeri potest, quod
tradat etiam alias (quæ non dum
damnatæ sunt) eiusdem surfuris: ergo
ex hoc capite minuitur eius authori-
tas.

260. Secunda ratio est. Authori-
tas enim doctoris explicatur per hanc
propositionem vniuersalem: *Quid-
quid Titius docet, est absolute probabile:*
sed si non paucas opiniones tradit im-
probabiles, aut tenuiter probabiles,
quæ tales erant ante decretum, non
verificatur ea propositio vniuersalis:
ergo deficit aliquanto Authoritas
eius doctoris.

261. Dico tertio. Qui tradidit vnam,
vel alteram propositionem improbabilem,
aut tenuiter probabilem, quæ ta-
lis erat ante decretum, & per decre-
tum damnatur; non censetur minui
eius authoritas ad cæteras opiniones,
quas docet. Hanc conclusionem do-
cui in citata disp. 11. cap. 4. num. 122.
Quia quamvis authoritas doctoris ex-
plicetur per eam propositionem vni-
uersalem: *Quidquid Titius docet, est
absolute probabile;* quæ videtur falsifi-
cari in eo, qui vnam, vel alteram opi-
nionem improbabilem, aut tenuiter
probabilem docuit; tamen ea propo-
sitiō vniuersalis non est metaphysice
accipienda, sed moraliter: quo pacto,

qui in vna, vel altera opinione defe-
cit à regula, non dicitur absolute de-
fecisse. Quis enim est Author tam per-
fecte, & adamussim doctus, vt nullum
omnino nauum patiatu?

C A P V T XIV.

*An opiniones, ex quibus inferun-
tur propositiones damnatæ,
aut quæ ex his damnatis infe-
runtur, maneant damnatæ,
aut antiquatæ?*

SVMMARIVM.

*Propositio in materia morum affir-
mans, aliquid esse licitum, & dam-
nata à Pontifice vt scandalosa, est
certo falsa. n. 263.*

*Discrimen inter propositionem damna-
tam, & antiquatam. n. 264.*

*Propositio, ex qua euidenter inferitur
opinio damnata, est antiquata. n.
265.*

*Quia ex vero non nisi verum. Ibidem.
Et quia bene valet ab opposito contra-
dictorio consequentis ad oppositum
contradictorium antecedentis. n.
266.*

*Eadem est impossibilis cum hoc de-
creto, & ideo antiquata. n. 267.*

*Propositio, ex qua mere probabiliter in-
fertur opinio damnata, non ideo an-
tiquatur. n. 269.*

*Propositio, quæ inferitur ex propositione
damnata, non propterea manet re-
probata. n. 270. Quia ex falso potest
inferri verum. Ibidem.*

*Propositio, quæ inferitur ex contradicto-
rio propositionis damnatæ, non potest
non esse vera. n. 271.*

Quamvis in decursu huius volu-
minis tractetur hæc quæstio in
aliquibus casibus singularibus; placuit
hic

hic proponere doctrinam vniuersalem, ex qua quæstiones in materijs singularibus decidendæ sunt. In qua non sunt diversæ sententiæ, quæ referantur: quia res hæc ex evidentibus Dialecticæ regulis decidenda est.

263. Præmitto primo, propositionem in materia morum (agentem de licito, vel illicito) damnatam à Romana Cathedra vt scandalosam, esse improbabilem, & certo falsam; vt constat ex cap. 10. præcipue art. 3. & eius contradictoriam esse omnino certam, neque esse posse mere probabilem: quæ propositio evidentia metaphysica potest demonstrari, vt constat ex 1. part. Cris. Theolog. disp. 4. num. 6. vbi id demonstrative ostendi.

264. Præmitto secundo discrimen, quod intercedit, inter propositionem damnatam, & antiquatam, vt sæpe alias notavi. Nam propositio damnata est illa, quam expresse damnat Pontifex Romanus, vel per verbum *Damnatus*, vel per æquivalens. Propositio antiquata est, quæ licet non inveniatur damnata expresse, & formaliter, est tamen impossibilis cum aliquo decreto Pontificio, aut alio principio certo denuo invento. Quæ quidem quia opponitur decreto, aut principio certo, est certo falsa, iuxta proxime dicta. Dicitur autem antiquata, nam antiquitus admittebatur tamquam probabilis, quia non dum cognitum erat principium certum, quod iam nobis apparuit.

265. Dico primo. Propositio, quæ est antecedens evidenter inferens propositionem damnatam, est certo falsa, & antiquata, licet ea non damnetur expresse. Probat per primo, quod sit certo falsa. Est enim evidens regula Dialecticorum, in legitima consequentia non posse ex vero inferri falsum: ergo si consequens est falsum, antecedens non potest esse verum; ergo necessario dicendum est, quod ante-

cedens est falsum. Tum sic: quælibet propositio ex damnatis ab Innocentio est certo falsa, vt constat ex dictis: ergo antecedens ex quo, illa evidenter infertur, est etiam certo falsa.

266. Probat per secundo. Bene valet de opposito contradictorio consequentis ad oppositum contradictorium antecedentis: ergo si oppositum contradictorium consequentis est verum, etiam oppositum contradictorium antecedentis debet esse verum: ergo ipsum antecedens debet esse falsum, cum ambo contradictoria non possint esse simul vera. Id quod clare cernitur in hac argumentatione: *Nulum præceptum Ecclesia obligat sub mortali: ergo Præceptum seruandi festa non obligat sub mortali*: quod consequens est propositio 52. ex damnatis. Fiat ergo argumentatio sic: *Præceptum seruandi festa obligat sub mortali: ergo aliquod præceptum Ecclesia obligat sub mortali*. Vbi clare cernitur, quod ex contradictorio propositionis damnatæ infertur evidenter contradictorium sui antecedentis, atque adeo ex falsitate consequentis infertur evidenter falsitas antecedentis. Cum ergo ex damnatione illa propositio 52. maneat certo falsa, inde etiam patet, quod antecedens vnde infertur, maneat etiam certo falsum.

267. Deinde, quod etiam illa propositio maneat antiquata, ex dictis patet. Illa enim dicitur antiquata, quæ cum antea videretur probabilis, iam est impossibilis cum novo decreto Romanæ Cathedræ: sed propositio, quæ est antecedens evidenter inferens propositionem damnatam in hoc decreto, ante illud videbatur aliquibus probabilis, & iam est impossibilis cū hoc decreto: ergo manet antiquata.

268. Quod sit impossibilis cum hoc decreto, patet: Nam vnde constat consequens esse falsum, inde constat antecedens esse falsum; cum

ex falsitate consequentis inferatur evidenter falsitas antecedentis : sed ex decreto constat, propositionem damnatam esse falsam; vt constat ex dictis: ergo ex eodem constat antecedens, vnde illa evidenter inferitur, etiam esse falsum. Sed quod ex decreto constat esse falsum, est impossibile cum decreto: ergo id antecedens, vnde evidenter inferitur propositio damnata, est impossibile cum decreto.

269. Hinc colliges, propositionem, quæ est antecedens, vnde mere probabiliter inferitur propositio damnata, non propterea debere reprobari; neque cenferi antiquatam, aut impossibilem cum decreto. Nam vt reprobetur propositio ex hoc decreto, debet certo constare, quod repugnat decreto: si enim probabile est, quod non repugnat decreto, prudenter creditur, non repugnare. Quare peperam procedunt quidam Recentiores, qui volunt esse contentam in damnatione doctrinam, cuius continentiam ex sua opinione, etiam mere philosophica, solum probabiliter, imo & minus probabiliter inferunt. De quo vide ad proposit. 21. cap. 8.

270. Dico secundo. Propositio, quæ inferitur ex propositione damnata, non propterea manet damnata, aut antiquata, aut aliter digna reprobatione. Patet conclusio. Nam in legitima argumentatione ex falso potest inferri verum, vt constat in hoc syllogismo. *Omnis lapis est homo; Petrus est lapis: ergo Petrus est homo.* Vbi ex præmissis falsis inferitur legitime consequens verum. Et in præsentia materia etiam constat ex hac argumentatione. *Præceptum servandi festa non obligat sub mortali: ergo qui facit opus servile in die festo per spatium dimidij quadrantis horæ, non peccat mortaliter.* Quod consequens verum est propter parvitatem materiæ; cum tamen inferatur ex illo antecedenti falso, & damnato.

271. Dico tertio. Propositio, quæ inferitur ex contradictoria propositione damnata non potest non esse vera. Patet assertio. Nam in legitima argumentatione *ex vero non nisi verum.* Cum ergo quælibet propositio damnata ex dictis falsa sit, atque adeo eius contradictoria vera; quidquid in legitima argumentatione inferitur ex tali contradictoria necesse est necessitate consequentiæ, quod sit verum.

CAPVT XV.

Qualiter peccent violantes hoc decretum?

SYMMARIVM.

Quatuor quæstiones proponuntur circa diversos modos violandi hoc decretum. n. 272.

Qui in re gravi non conformatur decreto, peccat lethaliter. n. 273.

Quomodo peccet qui in re levi non conformatur decreto: n. 274.

Quale peccatum sit defendere propositionem damnatam; & sub qua pena? n. 276.

Quale peccatum sit suadere alijs, ne admittant hoc decretum. n. 277.

In Hispania est gravis obligatio denunciandi defendentes propositionem damnatam. n. 278.

272. **D**E varijs modis resistendi huic decreto potest esse quæstio. Primo, cum quis non conformatur decreto in sua operatione; v.g. cum Iudex iudicat secundum opinionem, quam censet minus probabilem, ad normam secundæ propositionis damnatæ. Secundo, cum quis defendit, aut asserit opinionem damnatam. Tertio, cum quis suadet alijs, ne admittant hoc decretum, aut impedit populi acceptionem. Quarto, cum quis